

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA
UNIVERSITY, NANDED
NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

SYLLABUS
SOCIOLOGY
B.A. Ist Year (Honors)

Semester I & II

With effect from June 2020-21

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Honors) In Sociology

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology I Year I Semester

Paper	Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks	
I. Language Curriculum	ILBA-101	Indian Languages (Marathi-I/ Hindi-I)	04	04	25	75	100	
		English-I	04	04	25	75	100	
II. Major Curriculum	Major (Core)	MC SOC-103	Introduction to Sociology-I	05	05	50	75	125
		MC SOC-104	New Changes in Social Institutions-I	05	05	50	75	125
	Major (Supportive)	MS SOC-105	Agrarian Society : Structure and Change-I	04	04	25	75	100
	Major (Applied/ Innovative)	MA SOC-106	Indian Rural Sociology-I	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	Job Oriented Soft Skills	JS BA-107	Tourism-I (Common)	02	02	25	25	50
	Value Oriented Courses	VC BA-108	Human Values-I (Common)	02	02	25	25	50
Total			30	30	250	500	750	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology I Year II Semester

Paper	Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks
I. Language Curriculum	IL BA-201	Indian Languages (Marathi-II/Hindi-II)	04	04	25	75	100
	EL BA -202	English-II	04	04	25	75	100
II. Major Curriculum	MC SOC-203	Basic Concepts in Sociology-II	05	05	50	75	125
	MC SOC-204	Contemporary Social Institutions-II	05	05	50	75	125
	MS SOC-205	Health and Society-II	04	04	25	75	100
	MA SOC-206	Sociology of Health-II	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	JS BA -207	Tourism-II (Common)	02	02	25	25	50
	VC BA -208	Gender and Society-II (Common)	02	02	25	25	50
Total			30	30	250	500	750

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology II Year III Semester

Paper	Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks	
I. Language Curriculum	IL BA-301	Indian Languages (Marathi-III/ Hindi-III)	04	04	25	75	100	
	EL BA-302	English-III	04	04	25	75	100	
II. Major Curriculum	Major (Core)	MC SOC-303	Indian Society : Structure and Change-I	05	05	50	75	125
		MC SOC-304	Human Rights and Society-I	05	05	50	75	125
	Major (Supportive)	MS SOC-305	Issues and Problems in Indian Society-1	04	04	25	75	100
	Major (Applied/ Innovative)	MA SOC-306	New-Social Movement-I	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	Job Oriented Soft Skills	JS BA-307		02	02	25	25	50
	Value Oriented Courses	VC BA-308		02	02	25	25	50
Total			30	30	250	500	750	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology II Year IV Semester

Paper	Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks	
I. Language Curriculum	IL BA-401	Indian Languages (Marathi-IV/ Hindi-IV)	04	04	25	75	100	
	EL BA-402	English-IV	04	04	25	75	100	
II. Major Curriculum	Major (Core)	MCSOC-403	Indian Society : Structure and Change-II	05	05	50	75	125
		MC SOC-404	Human Rights and Social Justice-II	05	05	50	75	125
	Major (Supportive)	MS SOC-405	Issues and Problems in Indian Society-II	04	04	25	75	100
	Major (Applied/ Innovative)	MA SOC-406	New-Social Movement-II	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	Job Oriented Soft Skills	JS BA-407		02	02	25	25	50
	Value Oriented Courses	VC BA-408		02	02	25	25	50
Total			30	30	250	500	750	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology III Year V Semester

Paper		Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks
II. Major Curriculum	Major (Core)	MC SOC-501	Western Sociological Thought-I	05	05	50	75	125
		MC ECO-502	Methods of Social Research-I	05	05	50	75	125
	Major (Supportive)	MS SOC-503	Indian Sociological Thinkers-I	04	04	25	75	100
	Major (Applied/Innovative)	MA SOC-504	Industrial Sociology-I	04	04	25	75	100
		MA SOC-505	Tribal Society and Change-I	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	Job Oriented Soft Skills	JS BA-506		04	04	25	75	100
	Value Oriented Courses	VC BA-507		04	04	25	75	100
Total				30	30	225	525	750

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure of B.A. Sociology

B.A. Sociology III Year VI Semester

Paper		Course Code	Subject Title	No. of Lectures per week	No. of Credits per Course	Internal Examination Marks	External Examination Marks	Total Marks
II. Major Curriculum	Major (Core)	MC SOC-601	Fundamental Indian Sociological Thinkers -II	05	05	50	75	125
		MC SOC-602	Techniques of Social Research-II	05	05	50	75	125
	Major (Supportive)	MS SOC-603	Urban Sociology-II	04	04	25	75	100
	Major (Applied/ Innovative)	MA SOC-604	Sociology of Marginalized Communities -II	04	04	25	75	100
		MA SOC-605	Feminism in India-II	04	04	25	75	100
III. Life Skill Curriculum	Job Oriented Soft Skills	JS BA-606		04	04	25	75	100
	Value Oriented Courses	VC BA-607		04	04	25	75	100
Total				30	30	225	525	750

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Choice Based Credit System (CBCS) Pattern

Faculty of Humanities

B.A. (Honors) in Sociology

First Year First Semester

Scheme of Evaluation (Marks Distribution)

For 25 Marks C.A.

1) Continuous Assessment (C.A.) :		25 Marks
Two Class Test Each for	20 Marks	
One Home Assignment of	05 Marks	

2) University Assessment (U.A.) **75 Marks**

For 50 Marks C.A.

1) Continuous Assessment (C.A.) :		50 Marks
Two Class Test Each for	30 Marks	
One Project Work for	10 Marks	
One Seminar for	10 Marks	

2) University Assessment (U.A.) **75 Marks**

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Choice Based Credit System (CBCS) Pattern

Faculty of Humanities

B.A. (Honors) in Sociology

First Year First Semester

Paper Name & No.

End of Semester Examination (ESE)

Time: 03 Hours

Marks: 75

NB :

- i) Q. No. 1 is Compulsory
- ii) From Q. No. 2 to 8 Solve any four questions
- iii) All questions Carry Equal Marks

Q. No. 1 Write Short Notes on the Following:

15 Marks

- i.
- ii.
- iii.
- iv.
- v.

Q. No. 2:

15 Marks

Q. No. 3:

15 Marks

Q. No. 4:

15 Marks

Q. No. 5: Write Short Notes on (any two):

15 Marks

- i.
- ii.
- iii.

Q. No. 6:

15 Marks

Q. No. 7:

15 Marks

Q. No. 8:

15 Marks

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year I Semester

MC SOC-103 Introduction to Sociology-I

Credits:05

Periods:55

Marks: 75

Objectives :

The objective of the course is developing awareness among a good number student who in turn may able to address to problems arising in and out of society. This paper is introductory paper. The student learn basic concept of sociology and acquire scientific knowledge.

Course Content :

The course is designed to develop awareness of the relationship between individual beliefs: attitudes and behaviors and the wider society and culture.

Learning Outcome :

Student will be able to demonstrate on understanding of how social call affects individual life. To understand society in context of the sociology theory: knowledge concepts.

Chapter- 1: Introduction to Sociology:

- a) Origin and Development of Sociology.
- b) Definition and subject matter of sociology
- c) Development of Indian Sociology.

Chapter- 2: Basic Concepts:

- a) Society: Meaning and Characteristics.
- b) Social Structure: Meaning and Elements
- c) Social System: Meaning and Functional Problems.

Chapter- 3: Social Groups:

- a) Primary Group: Meaning and Characteristics.
- b) Secondary Group: Meaning and Characteristics.
- c) Importance of Social Groups.

Chapter- 4: Social Change:

- a) Meaning and Nature of Social Change.
- b) Factors of Social Change
- c) Obstacles in Social Change

References :

1. Gisbert 1957. Fundamental of Sociology : Kolkata : Commercial Press.
2. M.Francis 1988. Modern Sociological theory an introduction. Delhi: Oxford University Press.
3. Bottmmove T B 1972. Sociology. A guide to problem and literature. Mumbai: George Allone and Unwin.
4. Broom and Selzink 1957. Sociology. A systematic introduction : New Delhi : Allied publishers.
5. Maciver R M and Page C H 1967. An Introduction analysis. London : Macmillan.
6. Rawat H K 2007. Sociology Basic Concepts : Jaipur : Rawat Publication.
7. आगलावे, प्रदीप २०११. समाजशास्त्रीय संकल्पना आणि सिध्दांत. नागपूर : साईनाथ प्रकाशन.
8. कन्हाडे, बी.एम. २००८. समाजशास्त्र मूलभूत संकल्पना : नागपूर : पिंपळापूरे अॅन्ड पब्लिशर्स.
9. खडसे, भा.की. २००९. समाजशास्त्र मूलभूत संकल्पना : नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन.
10. खैरनार, दिलीप २००८. समाजशास्त्र परिचय : पूणे : डायमंड पब्लिकेशन.
11. नाडगोंडे, गुरुनाथ २००१. समाजशास्त्राची मूलतत्त्वे. पुणे : कॉन्टीनेंटल प्रकाशन.
12. माने, माणिक २००८. समाजशास्त्रीय संकल्पना. नागपूर : विद्या प्रकाशन.
13. मायी, सुनिल २००८. समाजशास्त्राची ओळख. पुणे : डायमंड पब्लिकेशन.
14. साळुंखे, सर्जेराव १९९६. समाजशास्त्रीय मूलभूत संकल्पना. पुणे : नरेंद्र प्रकाशन.
15. गायकवाड, एस.पी. (संपा) २०१४. समाजशास्त्राची ओळख व मूलभूत संकल्पना. लातूर : अरूणा प्रकाशन.
16. वाघ राम, मलवाडे वेदप्रकाश १९९७. समाजशास्त्रातील मूलभूत संकल्पना. लातूर : न्यू रचना प्रकाशन.
17. गोरे, संदीप २०१९. समाजशास्त्रीय परिचय. औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन.
18. रावत, हरिकृष्ण २००३. समाजशास्त्रीय चिंतक एवं सिध्दांतकार. जयपूर : रावत पब्लिकेशन्स.
19. रावत, हरिकृष्ण २००५. समाजशास्त्र विश्वकोष. जयपूर : रावत पब्लिकेशन्स.
20. लवानिया, एम.एम.एवं शशी जैन २००८. समाजशास्त्र के सिध्दांत. जयपूर : रिसर्च पब्लिकेशन्स.
21. शर्मा, आर.डी. २०१०. समाजशास्त्र के सिध्दांत. नई दिल्ली : मोहीत बुक्स इंटरनॅशनल.
22. भालेराव, साहेबराव एवं धारवाडकर दीपक २०१४. सामाजिक नियंत्रण एवं परिवर्तन. कानपूर : श्रीराम प्रकाशन.
23. करवा, जे.पी. देशपांडे व्हि.व्ही. १९९१. सामाजिक व्यवस्था व सामाजिक परिवर्तन. औरंगाबाद : विद्या प्रकाशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year I Semester

MC SOC-104 New Changes in Social Institutions-I

Credits:05

Periods:55

Marks: 75

Objectives:

The main aim of human societies is to maintain control and order. The social structure which organized and orders: creates social solidarity and stability in society. Institution: specially are assigned this function of social order and control.

Contents:

Social Institutions are system of behavioral and relationship patterns that are density inter women and enduring: and function across an entire society. They order and structure the behavior of individuals by means of their normative character.

Learning Outcome:

Students will obtain a sociological understanding of diverse: social groups: organization and social institutions. Social institutions are usually conceived of as the basic focuses of social organization: common to all societies.

Chapter- 1: Introduction to Social Institutions:

- a) Meaning and characteristics of social Institutions.
- b) Importance of social Institutions.
- c) Concept of Institutionalization.

Chapter- 2: Marriage Institution:

- a) Meaning and characteristics of Marriage Institution.
- b) Recent Changes in Marriage Institution (Contract Marriage/ Inter caste Marriage)
- c) Issues in Marriage Institution: Live in Relationship: Problems of selection of mate.

Chapter- 3: Family Institutions:

- a) Meaning and characteristics of Family Institution.
- b) Recent Changes in Family Institution
[(1) Women Empowerment (2) Women Dominancy
- c) Issues in Family Institutions: Domestic Violence: Old-Age Problems.

Chapter- 4: Education Institution:

a) Meaning and Aims of Education.

Types of Education: (1) Formal and (2) Informal

b) Recent issues in Education Institution: Privatization: Problems in Higher Education

References :

1. Shrinivas M. N. 1966. Social Change in Modern India. Bombay : Asia Pub House
2. Shing Y. 1974. Modernization of Indian Tradition. New Delhi : Thomas Press.
3. Sharma K. L. 2007. Indian Social Structure and Change. N. Delhi : Rawat Publication
4. Singh Yogendra 2007. Social Change in India. New Delhi : Har-Anand Publication.
5. Bose N. K. 1977. Culture and Society in India. New Delhi : Indra Publication House
6. Mardock 1949. Social Structure. New York : Free Press
7. Ahuja Ram 2007. Indian Social System. New Delhi : Rawat Publication.
8. Masicsko Aoki : Toward 2001. A Competitive Institutional Analysis London. The MI press Cambridge
9. Donglass C North 2003. Institutions : Institutional Change and Economic Performs Lodon. Cambridge University Press.
10. Mittal 2019. Applied Sociology. Jalgaon : Prashant Publication.
11. Shankarrao C. N. 2011. Sociology of Indian Society. New Delhi : S Chand & Company
12. Neera Desai & Usha Thakkar 2007. Women in Indian Society. New Delhi : National Book Trust
13. Manjare Ramkishan, Kamble Narayan 2016. Applied Sociology. Online Publication by R P Publication
14. आगलावे, प्रदीप २०१४. भारतीय समाज संरचना आणि समस्या. नागपूर : साईनाथ प्रकाशन
15. माने, माणिक २०१०. भारतीय समाज. नागपूर : प्रकाशन
16. घाटोळे, रा.ना. २००२. भारतीय समाज व्यवस्था, नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन
17. बोंबडे, प्रकाश २००१. भारतीय समाजरचना पारंपारिक व आधुनिक. नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन
18. कांबळे, नारायण २०१४. उच्च शिक्षणापुढील आव्हाने. औरंगाबाद : चिन्मय पब्लिकेशन.
19. गायकवाड, एस.पी. २०१४. (संपा) मुख्य सामाजिक संस्था आणि समस्या. लातूर : अरूणा प्रकाशन.
20. भोईटे, उ.बा. १९९३. सामाजिक संस्था. नागपूर : पिंपळापुरे अँड कंपनी.
21. कुलकर्णी, पी.के. २००२. सामाजिक संस्था. परभणी : विद्याभारती प्रकाशन.
22. काचोळे, डी.डी. २००९. सामाजिक संस्था आधुनिकीकरण ग्रामीण रूपांतर. औरंगाबाद : कैलाश पब्लिकेशन.
23. कुलकर्णी, पी.के. २००२. सामाजिक संस्था. लातूर : विद्यावती बुक्स.
24. करवा, जे.पी. १९९३. सामाजिक संस्था आणि परिवर्तन. औरंगाबाद : विद्या बुक्स.
25. धारवाडकर, दीपक, भालेराव, साहेबराव २०१७. भारतीय समाज समकालीन समस्या. भोकर : रूद्राणी प्रकाशन.
26. वाघ रविंद्र, जाधव सुधाकर : इतर २०१७. भारतीय समाज संरचना व बदल. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
27. निकुंभ, डी.एस. २०१७. स्त्री भ्रूणहत्या आणि स्त्रीयावरील वाढते अत्याचार. जळगांव : प्रशांत पब्लिकेशन.
28. खोले, विलास (संपा) : ताराबाई शिंदे १९९७. स्त्री पुरूष तुलना. पुणे : प्रतिमा प्रकाशन.
29. गोखले, करूणा (अनु) सिमॉन दि बोव्हूआर २०१०. सेकन्ड सेक्स. पुणे : पदमगंधा पब्लिकेशन.

30. उपाध्याय, उमेश २०१२. वर्तमान सामाजिक समस्यारू-कारण और निवारण. जयपूर : रितू पब्लिकेशन.
31. शर्मा, अनुराग २०१०. भारतीय समाज. जयपूर : इशिका पब्लिकेशन.
32. परदेशी, महेशकुमार, धारवाडकर दीपक २०१६. आधुनिक भारत में सामाजिक समस्या. जयपूर : इशिका पब्लिकेशन.
33. राउत, एन.यू. २०१३. महिला सुरक्षा एवं समाज. जयपूर : सत्यम पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year I Semester

MS SOC-105 Agrarian Society: Structure and Change-I

Credits: 05

Periods:55

Marks: 75

Objectives:

The objective of an agricultural society are to encourage an awareness of agriculture and promote improvements in the quality of life of persons living an agricultural community by Researching the needs of agricultural community and developing programs to meet those needs.

Contents:

In an Agrarian Society: cultivating the lands is the primary source of wealth. Such a society may acknowledge other means of live hood and work habits but stresses the importance of agriculture and farming. They have been the most common form of socio-economic organization for most of recorded human society.

Learning Outcome:

Thus Agrarian Societies are characterized by their dependence on outside energy flows: low energy: density: and the limited possibilities of converting one every form into another. In order to increase production an agrarian society must either increase the intensity of production.

Chapter- 1: Introduction:

- a) Concept of Agrarian Society
- b) Characteristics of Agrarian Society.
- c) Importance of Study of Agrarian Society.

Chapter- 2: Land Reform and Agrarian Society:

- a) Aims of Land Reform.
- b) Laws related to Land Reform.
- c) Impact of Land Reform on Agrarian Society.

Chapter- 3: Agrarian Society and Co-operative Movements:

- a) Meaning of and characteristics of Co-operative Movements.
- b) Co-operative Movements and its role in Agrarian Society.
- c) Changing nature of Co-operative Movements.

Chapter- 4: Green Revolution and Agrarian Society:

- a) Meaning of and Objectives of Green Revolutions.
- b) Benefits of Green Revolutions.
- c) Impact of Green Revolutions

References :

1. Desai A. R. 1969. Rural Sociology in India. Bombay : Popular Book
2. Rajyalakshmi 2008. Study of Indian Society. New Delhi : Jawahar Publication & Distribution
3. Gupta & Gupta 1988. Rural Development in India. Bombay : Himalaya Publishing House
4. Marriott Mckum 1963. Village India Chicago. (USA) The University Press.
5. Mehta B.C. : Awadh Prasad 1988. Agrarian Relations and Rural Exploitation. New Delhi: Ashish Publishing House.
6. Mehta S. R. 1984. Rural Development Politics and Programmes. New Delhi : Sage Publication.
7. Singh G. S. 1982. Rural Modernization : Contradiction and change. New Delhi: Intellectual Publishing House
8. Anilkumar Kaushal 2015. Agriculture growth in India. Jaipur : RBSA Publishers
9. Desai Vasant 2012. Rural Development in India. Mumbai : Himalaya Publishing House
10. धर्माधिकारी, भाऊ (संपा) १९९५. ग्रामस्वराज्य. पुणे : पृथ्वीराज प्रकाशन.
11. करारसिंह, अनिल शिसोदिया २०१७. ग्रामीण विकास तत्त्वे आणि धोरणे. पुणे : सेज पब्लिकेशन.
12. धनागरे, र.ना. २००५. संकल्पनाचे विश्व आणि सामाजिक वास्तव. पुणे : प्रतिमा प्रकाशन.
13. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाज व विकास. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
14. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाजाची मूलतत्त्वे. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
15. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाज आज आणि उद्या. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
16. भास्कर, व्ही.एच. २०१७. ग्रामीण विकासाचा मार्ग. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
17. रडे, का.रा. २०१७. ग्रामीण विकास. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
18. आगलावे, प्रदीप २०१४. भारतीय ग्रामीण समाजशास्त्र. नागपूर : साईनाथ पब्लिकेशन.
19. तारके २०१६. डायमंड समाजकार्यकोश. पुणे : डायमंड पब्लिकेशन.
20. घाटोळे, रा.ना. १९९४. ग्रामीण समाजशास्त्र व सामुदायिक विकास. नागपूर : विकास प्रकाशन.
21. देशमुख, बी.टी. १९९८. महाराष्ट्रातील जलसिंचन अनुशेष. नागपूर : पिंपळापुरे अॅन्ड कंपनी.
22. शर्मा, मनिष २०१४. भारत का आर्थिक विकास और चुनौतियाँ, वर्ल्ड फोकस (वर्ष पुस्तिका)
23. पंडा, तपनकुमार २०१४. ग्रामीण भारत की चुनौतियाँ, जयपूर : मार्क पब्लिशर्स.
24. सिंह, आर.पी. २०१०. ग्रामीण समाजशास्त्र. जयपूर : सुरभी पब्लिकेशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year I Semester

MA SOC-106 Indian Rural Sociology– I

Credits:05

Periods:55

Marks: 75

Objectives:

The course aims at equipping students with skill and knowledge in basic sociological theories to enable them to effectively work with communities in solving indentified problems for livelihood improvement. The specific objectives are to apply sociological principles in addressing rural development.

Content:

Rural Sociology is field of applied sociological research and training that historically focused on rural people and place. Rural sociology is the sociology of the village society. Here sociological principles are applied for studying rural society.

Outcome:

Importance of rural sociology in agricultural extension and interrelationship & with processes. This course explores social life along the rural community and also provides a broad introduction to be issues and perspectives in rural sociology.

Chapter- 1: Rural Society:

- a) Meaning and characteristics of Rural Society.
- b) Importance of Rural Society.
- c) Recent changes in Rural Society.

Chapter- 2: Rural Family Institution:

- a) Meaning and Characteristics of Rural Family.
- b) Nuclear Family and Joint Family: Meaning and Characteristics.
- c) Changing nature of Rural Joint Family

Chapter- 3: Rural Development Programmers:

- a) Meaning and Characteristics of Rural Development Programmess.
- b) Swatch Bharat Abhiyan: Need of Water Management
- c) Advantages of Rural Development Programmers.

Chapter- 4: Rural Social Change:

- a) Meaning and Nature of Rural Social Change.
- b) Factors of Rural Social Change.
- c) Impact of urbanization on Rural Society.

References :

1. Desai A. R. 1969. Rural Sociology in India. Bombay : Popular Book
2. Rajyalakshmi 2008. Study of Indian Society. New Delhi : Jawahar Publication & Distribution
3. Gupta & Gupta 1988. Rural Development in India. Bombay : Himalaya Publishing House
4. Marriott Mckum 1963. Village India Chicago. (USA) The University Press.
5. Mehta B.C. : Awadh Prasad 1988. Agrarian Relations and Rural Exploitation. New Delhi: Ashish Publishing House.
6. Mehta S. R. 1984. Rural Development Politics and Programmes. New Delhi : Sage Publication.
7. Singh G. S. 1982. Rural Modernization : Contradiction and change. New Delhi: Intellectual Publishing House
8. Anilkumar Kaushal 2015. Agriculture growth in India. Jaipur : RBSA Publishers
9. Desai Vasant 2012. Rural Development in India. Mumbai : Himalaya Publishing House
10. धर्माधिकारी, भाऊ (संपा) १९९५. ग्रामस्वराज्य. पुणे : पृथ्वीराज प्रकाशन.
11. करारसिंह, अनिल शिसोदिया २०१७. ग्रामीण विकास तत्त्वे आणि धोरणे. पुणे : सेज पब्लिकेशन.
12. धनागरे, र.ना. २००५. संकल्पनाचे विश्व आणि सामाजिक वास्तव. पुणे : प्रतिमा प्रकाशन.
13. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाज व विकास. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
14. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाजाची मूलतत्त्वे. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
15. देसाई, संभाजी एन. २०१७. ग्रामीण समाज आज आणि उद्या. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
16. भास्कर, व्ही.एच. २०१७. ग्रामीण विकासाचा मार्ग. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
17. रडे, का.रा. २०१७. ग्रामीण विकास. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
18. आगलावे, प्रदीप २०१४. भारतीय ग्रामीण समाजशास्त्र. नागपूर : साईनाथ पब्लिकेशन.
19. तारके २०१६. डायमंड समाजकार्यकोश. पुणे : डायमंड पब्लिकेशन.
20. घाटोळे, रा.ना. १९९४. ग्रामीण समाजशास्त्र व सामुदायिक विकास. नागपूर : विकास प्रकाशन.
21. देशमुख, बी.टी. १९९८. महाराष्ट्रातील जलसिंन अनुशेष. नागपूर : पिंपळापुरे अँड कंपनी.
22. शर्मा, मनिष २०१४. भारत का आर्थिक विकास और चुनौतियाँ, वर्ल्ड फोकस (वर्ष पुस्तिका)
23. पंडा, तपनकुमार २०१४. ग्रामीण भारत की चुनौतियाँ, जयपूर : मार्क पब्लिशर्स.
24. सिंह, आर.पी. २०१०. ग्रामीण समाजशास्त्र. जयपूर : सुरभी पब्लिकेशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year II Semester

MC SOC-203 Basic Concepts in Sociology-II

Credits:05

Periods:55

Marks: 75

Objectives:

Basic concepts in sociology – Tool to think with society: humanly created organization of inter relationships that connects individuals in common culture. Culture: Sets of tradition: rules: symbols that shape and are enacted as feelings thoughts: and behaviors of groups of people.

Content:

The five sociological concepts – A concept is an idea that helps us to organize our thoughts and perceptions or make sense of what we observe. In sociology the concepts socialization: culture: personality: social process and social control.

Outcome:

To understand the basic concepts in sociology and their fundamental theoretical interrelationship: such that students will be able define: gives examples: show interrelationships and demonstrate the relevance.

Chapter- 1: Socialization:

- a) Definition and Aims of Socialization.
- b) Agencies of Socialization.
- c) Significance of Socialization.

Chapter- 2: Culture:

- a) Meaning and Characteristics of Culture
- b) Types of Culture and Cultural Lag
- c) Importance of Culture.

Chapter- 3: Social Process:

- a) Meaning and Types of Social Process.
- b) Integrative Social Process (Co-operation: Accommodation: Assimilation)
- c) Dis-integrative Social Process (Competition: Conflict)

Chapter- 4: Social Control:

- a) Meaning and necessity of Social Control.
- b) Agencies of Social Control (Folkways: Custom: Religion: Law: Social Media)
- c) Obstacles in Social Control

References :

1. Gisbert 1957. Fundamental of Sociology : Kolkata : Commercial Press.
2. M.Francis 1988. Modern Sociological theory an introduction. Delhi: Oxford University Press.
3. Bottmmove T B 1972. Sociology. A guide to problem and literature. Mumbai: George Allone and Unwin.
4. Broom and Selzink 1957. Sociology. A systematic introduction : New Delhi : Allied publishers.
5. Maciver R M and Page C H 1967. An Introduction analysis. London : Macmillan.
6. Rawat H K 2007. Sociology Basic Concepts : Jaipur : Rawat Publication.
7. आगलावे, प्रदीप २०११. समाजशास्त्रीय संकल्पना आणि सिध्दांत. नागपूर : साईनाथ प्रकाशन.
8. कन्हाडे, बी.एम. २००८. समाजशास्त्र मूलभूत संकल्पना : नागपूर : पिंपळापूरे अॅन्ड पब्लिशर्स.
9. खडसे, भा.की. २००९. समाजशास्त्र मूलभूत संकल्पना : नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन.
10. खैरनार, दिलीप २००८. समाजशास्त्र परिचय : पूणे : डायमंड पब्लिकेशन.
11. नाडगोंडे, गुरुनाथ २००१. समाजशास्त्राची मूलतत्त्वे. पुणे : कॉन्टीनेंटल प्रकाशन.
12. माने, माणिक २००८. समाजशास्त्रीय संकल्पना. नागपूर : विद्या प्रकाशन.
13. मायी, सुनिल २००८. समाजशास्त्राची ओळख. पुणे : डायमंड पब्लिकेशन.
14. साळुंखे, सर्जेराव १९९६. समाजशास्त्रीय मूलभूत संकल्पना. पुणे : नरेंद्र प्रकाशन.
15. गायकवाड, एस.पी. (संपा) २०१४. समाजशास्त्राची ओळख व मूलभूत संकल्पना. लातूर : अरूणा प्रकाशन.
16. वाघ राम, मलवाडे वेदप्रकाश १९९७. समाजशास्त्रातील मूलभूत संकल्पना. लातूर : न्यू रचना प्रकाशन.
17. गोरे, संदीप २०१९. समाजशास्त्रीय परिचय. औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन.
18. रावत, हरिकृष्ण २००३. समाजशास्त्रीय चिंतक एवं सिध्दांतकार. जयपूर : रावत पब्लिकेशन्स.
19. रावत, हरिकृष्ण २००५. समाजशास्त्र विश्वकोष. जयपूर : रावत पब्लिकेशन्स.
20. लवानिया, एम.एम.एवं शशी जैन २००८. समाजशास्त्र के सिध्दांत. जयपूर : रिसर्च पब्लिकेशन्स.
21. शर्मा, आर.डी. २०१०. समाजशास्त्र के सिध्दांत. नई दिल्ली : मोहीत बुक्स इंटरनॅशनल.
22. भालेराव, साहेबराव एवं धारवाडकर दीपक २०१४. सामाजिक नियंत्रण एवं परिवर्तन. कानपूर : श्रीराम प्रकाशन.
23. करवा, जे.पी. देशपांडे व्हि.व्ही. १९९१. सामाजिक व्यवस्था व सामाजिक परिवर्तन. औरंगाबाद : विद्या प्रकाशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year II Semester

MC SOC-204 Contemporary Social Institutions-II

Credits: 05

Periods:55

Marks: 75

Objectives:

A definition of Contemporary Sociology: Indian Sociology is a term that describes practitioners who use sociological theories and methods outside of academic setting with the aim to produce positive social change through active intervention.

Contents:

Social institution are system of behavioral and relationship patterns that are density interwoven and enduring and function across an entire of individuals by means of their normative character.

Outline:

Institutions can refer to mechanism of social order: which govern the behavior of set of individuals within a given community. Moreover: institutions are identified with social purpose: transcending individuals and intention by mediating the rules that govern living behavior. Debates about the social impact of sociology have been historically centered.

Chapter- 1: Political Institution:

- a) Meaning and characteristics of Political Institution.
- b) Recent changes in Political Institution- Women Participation: Women leadership
- c) Issues in Political Institution – Right to Voting. Voting Awareness

Chapter- 2: Economic Institution:

- a) Meaning and characteristics of Economic Institution.
- b) Recent changes in Economic Institution- Online Payment: Improvement of below Poverty.
- c) Issues in Economic Institution-Exclusion of Middle Class: Impact of Global Corporations.

Chapter- 3: Jurisdiction:

- a) Meaning and Importance of Jurisdiction.
- b) Recent change in Jurisdiction- Fast Track Court: Transparency in Jurisdiction.
- c) Issues in Jurisdiction-Delay of Justice: Implementation: Increasing Tendency of Dictatorship.

Chapter- 4: Application of Sociological Knowledge:

- a) Origin and development of Applied Sociology.
- b) Definition and Importance of Applied Sociology
- c) Scope of Applied Sociology – Clinical: Social-engineering: public engineering

References :

1. Shrinivas M. N. 1966. Social Change in Modern India. Bombay : Asia Pub House
2. Shing Y. 1974. Modernization of Indian Tradition. New Delhi : Thomas Press.
3. Sharma K. L. 2007. Indian Social Structure and Change. N. Delhi : Rawat Publication
4. Singh Yogendra 2007. Social Change in India. New Delhi : Har-Anand Publication.
5. Bose N. K. 1977. Culture and Society in India. New Delhi : Indra Publication House
6. Mardock 1949. Social Structure. New York : Free Press
7. Ahuja Ram 2007. Indian Social System. New Delhi : Rawat Publication.
8. Masicsko Aoki : Toward 2001. A Competitive Institutional Analysis London. The MI press Cambridge
9. Donglass C North 2003. Institutions : Institutional Change and Economic Performs Lodon. Cambridge University Press.
10. Mittal 2019. Applied Sociology. Jalgaon : Prashant Publication.
11. Shankarrao C. N. 2011. Sociology of Indian Society. New Delhi : S Chand & Company
12. Neera Desai & Usha Thakkar 2007. Women in Indian Society. New Delhi : National Book Trust
13. Manjare Ramkishan, Kamble Narayan 2016. Applied Sociology. Online Publication by R P Publication
14. आगलावे, प्रदीप २०१४. भारतीय समाज संरचना आणि समस्या. नागपूर : साईनाथ प्रकाशन
15. माने, माणिक २०१०. भारतीय समाज. नागपूर : प्रकाशन
16. घाटोळे, रा.ना. २००२. भारतीय समाज व्यवस्था, नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन
17. बोबडे, प्रकाश २००१. भारतीय समाजरचना पारंपारिक व आधुनिक. नागपूर : श्री मंगेश प्रकाशन
18. कांबळे, नारायण २०१४. उच्च शिक्षणापुढील आव्हाने. औरंगाबाद : चिन्मय पब्लिकेशन.
19. गायकवाड, एस.पी. २०१४. (संपा) मुख्य सामाजिक संस्था आणि समस्या. लातूर : अरूणा प्रकाशन.
20. भोईटे, उ.बा. १९९३. सामाजिक संस्था. नागपूर : पिंपळापुणे अँड कंपनी.
21. कुलकर्णी, पी.के. २००२. सामाजिक संस्था. परभणी : विद्याभारती प्रकाशन.
22. काचोळे, डी.डी. २००९. सामाजिक संस्था आधुनिकीकरण ग्रामीण रूपांतर. औरंगाबाद : कैलाश पब्लिकेशन.
23. कुलकर्णी, पी.के. २००२. सामाजिक संस्था. लातूर : विद्यावती बुक्स.
24. करवा, जे.पी. १९९३. सामाजिक संस्था आणि परिवर्तन. औरंगाबाद : विद्या बुक्स.
25. धारवाडकर, दीपक, भालेराव, साहेबराव २०१७. भारतीय समाज समकालीन समस्या. भोकर : रूद्राणी प्रकाशन.
26. वाघ रविंद्र, जाधव सुधाकर : इतर २०१७. भारतीय समाज संरचना व बदल. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
27. निकुंभ, डी.एस. २०१७. स्त्री भ्रूणहत्या आणि स्त्रीयावरील वाढते अत्याचार. जळगाव : प्रशांत पब्लिकेशन.
28. खोले, विलास (संपा) : ताराबाई शिंदे १९९७. स्त्री पुरुष तुलना. पुणे : प्रतिमा प्रकाशन.
29. गोखले, करूणा (अनु) सिमॉन दि बोव्हूआर २०१०. सेकन्ड सेक्स. पुणे : पदमगंधा पब्लिकेशन.
30. उपाध्याय, उमेश २०१२. वर्तमान सामाजिक समस्या-कारण और निवारण. जयपूर : रितू पब्लिकेशन.
31. शर्मा, अनुराग २०१०. भारतीय समाज. जयपूर : इशिका पब्लिकेशन.
32. परदेशी, महेशकुमार, धारवाडकर दीपक २०१६. आधुनिक भारत में सामाजिक समस्या. जयपूर : इशिका पब्लिकेशन.
33. राउत, एन.यू.२०१३. महिला सुरक्षा एवं समाज. जयपूर : सत्यम पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year II Semester

MS SOC-205 Health and society-II

Credits :05

Periods :55

Marks :75

Objectives:

Today, Health Problem has become a major concern in India many diseases are created due to the lack of Knowledge related to Health. The World Health Organization (W.H.O.) has given much importance to this issue. The Students of Sociology must possess the Knowledge of various Health-related concepts and diseases.

Contents:

Explores the values of health in general health specially. Course focus on relationship between Health and social Institution. Historical Account of Indian Medical Development, Various Types of treatment Methods Ayurvedic, Homeopathy, Unani, Allopathic . Also meaning of Illness, Sick Role, Disease, and Epidemiology. Discusses about Community Health, Meaning of Community Health; Objectives of community Health ; Basic elements of community Health programme, Health and Hygiene; Diet and Nutrition.

Outline:

The individuals health conditions, reactions to sickness and ill health, as well as the effects of care and treatment .Measure that help people experience a sense of hope and safety ,as well as physical, mental , and social well-being.

Chapter-1:Introduction:

Definition of Health; Aims of Health; Scope of Health; Determinants of Health; Relationship between Health and social Institution.

Chapter- 2: History of Medical System

A) Historical Account of Indian Medical Development;

B) Various Types of treatment Methods;

a) Ayurvedic

b) Homeopathy

c) Unani

d) Allopathy;

Chapter-3:Concepts:

Illness, Sick Role, Disease, Epidemiology.

Chapter- 4:Community Health:

Meaning of Community Health; Objectives of community Health;
Basic elements of community Health programme;
Health and Hygiene;
Diet and Nutrition.

References :

1. Rob Baggett : Health and Care in Britain.
2. William Cockerham : Medical Sociology.
3. Mervya Susser. William Watson, Kim Hopper Sociology in Medicine.
4. Dr. D R Sachdeva : Social Welfare Adenine Striation in India.
5. David Jary and Julia Jarry : Dictionary of Sociology.
6. कोल्हटकर, कुमुद, कुलकर्णी राजन : समाज वैद्यक.
7. काळदाते, सुधा, गायकवाडा, शंकर. १९९१. वैद्यकिय समाजशास्त्र. लक्ष्मी प्रकाशन, औरंगाबाद.
8. अनु. ब.ल. वश्ट : आयुर्वेद आणि आधुनिक वैद्यक
9. पुजारी, कृष्णकांत. १९९६. वैद्यकिय समाजशास्त्र. औरंगाबाद : कैलास पब्लिकेशन.
10. फरकंडे, त्रिवेणी, गोंगे, सुलभा.१९९७. विवाह व कौटुंबिक संबंध. पुणे.
11. कुलकर्णी, पी.के. १९९१. आरोग्य आणि समाज, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे-३०
12. काचोळे, दा.घो. १९९२. वैद्यकिय समाजशास्त्र. कैलास प्रकाशन, औरंगाबाद.
13. वाघमारे, सुरेश. १९९६. वैद्यकिय समाजशास्त्र, लातूर : कल्पना प्रकाशन.
14. वाड, विजया. (संपा.) १९९१. मुंबई : महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्व कोश निर्मिती मंडळ.
15. पार्क, जे. ई. २०००. सामाजिक आरोग्य परिचय. जबलपूर : प्रकाशन बनारशीदास भनोत पब्लीशर्स.
16. जीवनाचा मंत्र. २००२. प्रकाशन : युनिसेफ, डबल्यू, एच.ओ. युनोस्को, वर्ल्ड बँक.
17. भागवत. २००२. रोग प्रतिबंधक. सामाजिक औषध वैद्यकीय शास्त्र, प्रकाशन : गो.य.राणे, पुणे
18. अंसारी, शफीका परवीन. २०१९. कुपोषण एक आव्हान. दिल्ली : विझाड पब्लिकेशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

(With Effect from 2020-21)

B.A. Sociology I Year II Semester

MA SOC-206 Sociology of Health – II

Credits :05

Periods :55

Marks :75

Objectives:

The sociology of health and illness, alternatively the sociology of health and wellness (or simply health sociology), examines the interaction between society and health. Today, Health Problem has become a major concern in India Many diseases are created due to the lack of Knowledge related to Health. The World Health Organization (W.H.O.) has given much importance to this issue. The Students of Sociology must possess the Knowledge of various Health-related concepts and diseases.

Content:-

Explores the values of health in general health specially. Course focused on Meaning, Causes, Effect of Mal-Nutrition and National Health programmed related to Mal-Nutrition. Meaning, of Hospital, Types of hospital, Role of Doctors, Nurse with

Patients. Meaning of health education and also focused on Health Organization and Health programmers.

Outline:

The individuals health conditions, reactions to sickness and ill health ,as well as the effects of care and treatment .Measure that help people experience a sense of hope and safety ,as well as physical, mental , and social well-being.

Chapter- 1: Mal-Nutrition:

Meaning of Mal- Nutrition; Causes of Mal- Nutrition; Effects of Mal- Nutrition;

National Health programmed related to Mal- Nutrition

Chapter- 2: Hospital: A social Organization:

Meaning of Hospital;

Types of Hospital;

Role of Doctor, with Patient; Role of Nurse with Patient;

Role of Patient with Doctor, Nurse & Worker.

Chapter- 3: Health Education:

Meaning of Health Education; Health Care of the community; Content of the Health Education; Population Education;

Chapter- 4: Health organization and Health Programme:

Meaning of Health Organization; World Health Organization (WHO)

United Nations International Children Emergency Fund (UNICEF) Health Policies of the Government of India.

i) National Family Welfare Scheme

ii) Janani Suraksha Policy

iii) Rajiv Gandhi Jivandayi Yojana

iv) Manav-Vikas Programme Nirmal Bharat (Nirmal Gram)

References :

1. Rob Baggett : Health and Care in Britain.
2. William Cockerham : Medical Sociology.
3. Mervya Susser. William Watson, Kim Hopper Sociology in Medicine.
4. Dr. D R Sachdeva : Social Welfare Adenine Striation in India.
5. David Jary and Julia Jarry : Dictionary of Sociology.
6. कोल्हटकर, कुमुद, कुलकर्णी राजन : समाज वैद्यक.
7. काळदाते, सुधा, गायकवाडा, शंकर. १९९१. वैद्यकिय समाजशास्त्र. लक्ष्मी प्रकाशन, औरंगाबाद.
8. अनु. ब.ल. वश्ट : आयुर्वेद आणि आधुनिक वैद्यक
9. पुजारी, कृष्णकांत. १९९६. वैद्यकिय समाजशास्त्र. औरंगाबाद : कैलास पब्लिकेशन.
10. फरकंडे, त्रिवेणी, गोंगे, सुलभा. १९९७. विवाह व कौटुंबिक संबंध. पुणे.
11. कुलकर्णी, पी.के. १९९१. आरोग्य आणि समाज, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे-३०
12. काचोळे, दा.घो. १९९२. वैद्यकिय समाजशास्त्र. कैलास प्रकाशन, औरंगाबाद.
13. वाघमारे, सुरेश. १९९६. वैद्यकिय समाजशास्त्र, लातूर : कल्पना प्रकाशन.
14. वाड, विजया. (संपा.) १९९१. मुंबई : महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्व कोश निर्मिती मंडळ.
15. पार्क, जे. ई. २०००. सामाजिक आरोग्य परिचय. जबलपूर : प्रकाशन बनारशीदास भनोत पब्लीशर्स.
16. जीवनाचा मंत्र. २००२. प्रकाशन : युनिसेफ, डबल्यू, एच.ओ. युनोस्को, वर्ल्ड बँक.
17. भागवत. २००२. रोग प्रतिबंधक. सामाजिक औषध वैद्यकीय शास्त्र, प्रकाशन : गो.य.राणे, पुणे
18. अंसारी, शफीका परवीन. २०१९. कुपोषण एक आव्हान. दिल्ली : विझाड पब्लिकेशन.

**SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA
UNIVERSITY, NANDED
NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI**

**SYLLABUS
SOCIOLOGY**

**B.A./ B.Com/B.Sc 1st year (Honors)
(CBCS Semester System)**

Semester I & II

With effect from June 2020-21

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure

FACULTY OF HUMANITIES

Human Values

B.A./ B.Com/B.Sc 1st year (Honors)

Objectives:

The objectives of the course developing awareness among a good number of students, who in turn may be able to address values in and out of society. This paper is an introductory paper.

Course Content:

The course is designed to develop awareness of values between individual and others. Course focused on Human Values, Constitutional values, Social values, Source of values, Meaning and types of Conflicts, difference between conflict and value conflict. Also focused on Environment: Social environment necessity, and physical environment importance.

Learning Outcomes:

Students will be able to demonstrate an understanding of how values are effective in individual and social life. To importance of Human Values, Constitutional values, Social values, in social life. What is the difference between conflict and value conflict? Necessity of social environment and physical environment importance. Measures that help people experience a sense of hope and safety, as well as physical, mental, and social well-being.

Chapter: I Human Values

- a) Meaning and types of values.
(love, Peace, Truth, Right conduct, Non-Violence)
- b) Constitutional value (Liberty, Equality, Fraternity)
- c) Source of values (Family, Friend, Society)

Chapter: II Social Values

- a) Social values (Democracy, Harmony, Freedom, Equality, Social Justice)
- b) Conflict : Meaning and Types
- c) Difference between Conflict and Value Conflict

Chapter: III Environment

- a) Meaning and Types of environment
- b) Social environment meaning and necessity
- c) Physical environment meaning and importance

References :

1. Basa, Debartra and Chakraborty Samarpan. 2020. A Textbook on Human Values and Ethics. New Delhi : New Delhi Publication.
2. Naagarazan, R.S. 2017. A Textbook on Professional Ethics and Human Values. New Delhi, New Age International Publication.
3. Saxena, Abhay. 2011. Human Values and Professional Ethics. Delhi, Vaya Publication.
4. Thomas, Dickson and Murry, H. 2002. Human Values and Professional Ethics. London, Wiley Black Well Publication.
5. Dr.Sharma, P.P. 2018. Ecology and Environment. Meerat Reastogi Publication.
6. Dr. Venkatesh, N. (Editor). 2007. Value Education. New Delhi, APH Publication.
7. जैन, प्रकाश, जैन, ममता. २००२. मूल्य शिक्षा और उसका शिक्षण. दिल्ली, वायु पब्लिकेशन.
8. सौरभसिंह. १९९९. मूल्य एवं शांती. दिल्ली, अग्रवाल पब्लिकेशन.
9. भालेराव, साहेबराव, धारवाडकर, दीपक. २०१४. सामाजिक नियंत्रण एवं परिवर्तन. कानपूर, श्रीराम पब्लिकेशन.
10. पाटील, लिला. २००२. मूल्य शिक्षण विचारधन. पुणे, शार्प पब्लिकेशन.
11. लिमये, क्षमा. २००४. मूल्य शिक्षण पुस्तिका, पुणे, विद्याविकास पब्लिकेशन.
12. डॉ.तुरे, विजय व इतर. २०१९. मानवी जीवनातील मानवाधिकारांचे महत्व. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
13. वळवी, विश्राम, डॉ. गावित, पुष्पा. २०१९. मानव अधिकार आणि जागतिकीकरण. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
14. डॉ. भाले, केशव. २०१९. मानव अधिकार. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
15. डॉ.राठी, शुभांगी. २०१९. भारतीय संविधानाची ओळख. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
16. धारवाडकर, दीपक, भालेराव, साहेबराव. २०१७. भारतीय समाज : समकालीन समस्या. भोकर, रूद्राणी पब्लिकेशन.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

NEW MODEL DEGREE COLLEGE, HINGOLI

Course Structure

FACULTY OF HUMANITIES

Gender and Society

B.A./ B.Com/B.Sc 1st year (Honors)

Objectives:

The objectives of the course developing awareness among a good number of students, who in turn may be able to address values in and out of society. This paper is an introductory paper.

Course Content:

The course is designed to develop awareness of values between individual and Child, Youth, Women. Course focused on meaning of child and essential nutrients for child health, Malnutrition, Poverty meaning effects, Youth and his problems, Marginalization meaning and courses and also focused on Feminism, Problems of working women, Globalization meaning and impact on Indian society.

Learning Outcomes:

Students will be able to demonstrate an understanding of how values are effective in individual and social life. The importance of Human Values in child care is a feature of society; we must protect them. Youth are the pillar of our nation. 50% of the population belongs to women, so we cannot neglect them for sustainable development. Know the daily impact of globalization on us. Measures that help people experience a sense of hope and safety, as well as social well-being.

Chapter: I Child

- a) Definition of child, Essential nutrient for child health
- b) Poverty meaning and effects
- c) Malnutrition

Chapter: II Youth

- a) Sociological definition of youth
- b) Problems of youth
- c) Marginalization: Meaning and Courses

Chapter: III Feminism

- a) Definition of Feminism
- b) Problems of working women
- c) Globalization: Meaning and Impact on Indian society.

References :

1. Patel Sujata. 2017. Feminist Challenge to Sociology in India : An Essay in disciplinary history, contribution to Indian sociology. 50/3 2016. 320-342. Sage publication New Delhi.

2. Rege Sharmila (Ed). 2004. Introduction, sociology of Gender : the Challenge of Feminist sociology thought. sage publication. New Delhi.
3. Devi Sumati. 2003. Women's Empowerment in India. Indian Political Science Association. 52 Annual Conference. Meerut. C.C.S. University.
4. Desai Neera. Women in Indian Society. National Book Trust India Publication, New Delhi..
5. Chandrasekaran Rajkumari.1998. Education Empowerment Women - Empowerment of Women, Anmol Publication. New Delhi
6. Banu Zenab. 2001. Tribal Women Empowerment and Gender Issues. Kanishka Publishers. New Delhi.
7. K. Shanthi. 1998. Empowerment of Women. Anmol Publication. New Delhi.
8. जाधव, निर्मला (संपा.). २०१५. स्त्रीवादी चर्चाविश्व एक अन्वयार्थ, ताराबाई शिंदे, स्त्री अभ्यास केंद्र, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
9. रेगे, शर्मिला व विद्युत भागवत. १९९३. भारतीय समाजशास्त्र आणि स्त्री पुरुष विषमतेचा प्रश्न, समाजप्रबोधन पत्रिका, अंक १२३. एप्रिल-जून.
10. रेगे, शर्मिला. २००७. दलित अध्ययनाचे अध्यापनशास्त्र, समाजप्रबोधन पत्रिका, बेळगाव. एप्रिल-जून
11. दुबे, लिला. २००९. मानवशास्त्रातील लिंगभावाची शोध मोहिम, डायमंड प्रकाशन, पुणे. अनु. विद्युत भागवत.
12. देहाडराय, स्वाती, तांबे अनघा. २००९. भारतातील स्त्रियांचे सामाजिक सक्षमीकरण. क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले, स्त्री अभ्यास केंद्र. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
13. सुमंत, यशवंत. १९९१. स्त्री मुक्तीची पहाट. मिळून साऱ्याजणी, मासिक. पुणे. फेब्रुवारी.
14. सुमंत, यशवंत. १९९९. उजाडले पण सूर्य कोठय. मिळून साऱ्याजणी. मासिक. पुणे. एप्रिल.
15. सुमंत, यशवंत. १९९९. स्त्रीवाद : उदारमतवादी आणि मार्क्सवादी आणि समाजवादी. मिळून साऱ्याजणी. मासिक.पुणे. मे.
16. विद्युत, भागवत व इतर. १९९४. भारतीय स्त्री जीवनाची गुंतागुंत. विकास अध्ययन केंद्र मुंबई.
17. रेगे, शर्मिला. २००४. दलीत स्त्रीवादी भूमिदृष्टीच्या दिशेने : विभिन्नत्वाच्या संकल्पनेची चिकित्सा. संपा. शोध बाई माणसाच्या जिव्याचा स्वाधार. अक्षर प्रकाशन. मुंबई.
18. रेगे, शर्मिला. २००४. मार्क्सवादी स्त्रीवाद : एक संकल्पनात्मक आढावा. प.वाटसरू. पुणे. डिसेंबर.
19. विद्युत, भागवत. स्त्रीवादी सामाजिक विचार. डायमंड प्रकाशन. पुणे.
20. जाधव, निर्मला. (संपा.) २०१५. स्त्रीवादी चर्चाविश्व एक अन्वयार्थ. ताराबाई शिंदे स्त्री अभ्यास केंद्र. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
21. कवी, माधवी. १९९९. महिला कल्याण आणि विकास. विद्या प्रकाशन. नागपूर.
22. गोटे, शुभांगी. २००४. महिला सबलीकरण : स्वरूप व समस्या. वरद पब्लिकेशन. औरंगाबाद.
23. माने, गीता. १९८७. भारतीय स्त्री जीवन. मौज प्रकाशन. मुंबई.
24. भागवत, कमल. १९८५. स्त्री चळवळीची वाटचाल. पुस्तक प्रकाशन. पुणे.
25. अनंतराम, शरयू, वडसे उमा. १९८७. भारतातील समाजातील स्त्रियांचे स्थान. पॉप्युलर प्रकाशन.मुंबई.
26. सीनल, अमिन. २००४. महिला सबलीकरण : स्वरूप व समस्या. वरद पब्लिकेशन. मुंबई.
27. नेहरे, सुमन. १९९८. भारतीय सामाजिक संस्था - भारतीय महिलांचा दर्जा. विद्या प्रकाशन. नागपूर.
28. कांबळे, सी.टी. व इतर. २०१०. भारतातील सामाजिक चळवळीची रूपरेषा. क्रिएटिव्ह पब्लिकेशनस्. नांदेड.

29. चव्हाण, मीरा. २०००. स्त्री जीवन : वेदना आणि संवेदना. प्रकाशक - डॉ. सोपानराव चव्हाण. कोल्हापूर.
30. वडसे, उमा. शरयू अनंतराम. १९८७. भारतीय महिलांचे समाजातील स्थान. पाप्यूलर प्रकाशन. मुंबई.
31. शहा, नंदिता व गांधी नंदिता. २०००. स्त्री संघर्षाची नवी रूपे. पॉप्यूलर प्रकाशन. मुंबई.
32. परदेसी, प्रतिमा. २००३. डॉ.आंबेडकर आणि स्त्रीमुक्ती. विभाग प्रकाशन, पुणे.
33. डॉ.परदेसी, महेशकुमार, धारवाडकर, दीपक. २०१७. आधुनिक भारत में सामाजिक समस्याएँ. जयपूर, इंडिका पब्लिकेशन.
34. महाजन, जयश्री. २०१९. स्त्रीया आणि लिंगभाव. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
35. डॉ.पाटील, एस.पी. २०१९. मानवी हक्काच्या माध्यमातून महिला सबलीकरण. जळगाव, अथर्व पब्लिकेशन.
36. धारवाडकर, दीपक, भालेराव, साहेबराव. २०१९. भारतीय समाज : समकालीन समस्या. भोकर, रुद्राणी पब्लिकेशन.